

stichting werkgroep
milieubeheer rhenen

1995 nr. 2

NIEUWSBRIEF

D. Prins

voorz.	D. Prins Asterstraat 3 3911 WE Rhenen 0317 614282
secr.	N. Terpstra Vogelenzang 25 3911 AR Rhenen 0317 615509
penningm.	L. Deurvorst Beukenlaan 20 3911 XK Rhenen 0317 616382

INHOUDSOPGAVE

De Dijk.....	1
Rondje milieu.....	2
Natuur- en milieugroepen samen er op uit.....	3
Hartelijk dank aan.....	4
Oproep aan de donateurs.....	4
Naar Zwolle.....	4
Natuur en milieu negatief en positief.....	9
Nationale Duurzaamheids Debatten 1995.....	12
Milieutelefoonnummers.....	14

Kopij voor de volgende Nieuwsbrief inleveren bij Dirk Prins,
Asterstraat 3, vóór 15 maart 1996

Wilt u de Werkgroep Milieubeheer Rhenen steunen, maar bent u
nog geen donateur, dan kunt u zich opgeven bij het
secretariaat.

Betalingen op Girorekening 2911077
t.n.v. de penningmeester Werkgroep Milieubeheer Rhenen

DE DIJK

Tusschen de Betuwe en tusschen de Veluwe
Daar lag de dijk door het waterig land
Als iets waaraan niets was te veranderen: -
De koeien en de kikkers aan de ' eenen kant
En de zilveren visschen aan de ' anderen
Zoo bleven zij ieder in hun element,
Daar was dan ook ieder al aan gewend
Daar tusschen de Betuwe en tusschen de Veluwe.

En onder aan den dijk daar glommen de blokken;-
Die zwierden en tierden maar overal,
Die stonden te bloze' en te bloeien,
Die knikten en knakte', en die lachten maar al
Om die klapperdekakkende koeien;
En de koeien, die tilden hun steerten op
En zagen nadenkende uit hunnen kop,-
Ja, onder aan den dijk daar glommen de blokken!

En over den dijk daar floten de booten:-
Die toeterde' en ploeterden door de rivier,
Die waren geweldig aan 't sleepen,
En hadden een onfatsoenlijk plezier
In de deftig zeilende schepen-
Die hielden zich kwasi wat achteraf,
Maar eigenlijk legden ze 't leelijk af,-
Ja, over den dijk daar floten de booten!

En benede' aan den dijk daar had je het stadje:-
Dat lag daar zoo kluchtig, zoo klein en zoo rein,
Als was 't maar een hapje, een stapje-
Dat kon eigenlijk wel eens niet anders zijn
Dan een echt-Hollandsch schildersgrapje!
Maar van den toren is dat niet gezegd,
Want de oude toren was zeker echt!-
Ja, benede' aan den dijk daar had je het stadje

Adema van Scheltema, 1906

Zou dit een lofzang op Rhenen zijn? Een reden te meer om zo'n
uniek landschap niet te verknoeien met vloekende gebouwen,
knotsgrote jachthavens, parkeerterreinen, enz....

RONDJE MILIEUKUNDE

Kleding

Ieder seizoen hangen de kledingwinkels weer vol met de nieuwe modecollectie.

Per jaar kopen we per persoon voor bijna duizend gulden aan kleding en gooien we ongeveer 10 kg weg. De produktie van kleding en de hoeveelheid textielafval die ontstaat zijn niet zonder gevolgen voor het milieu.

Er verschijnt echter allerlei ecokleding op de markt.

Produktie

Veel mensen vinden natuurlijke materialen zoals katoen, wol, linnen en zijde, prettig om te dragen. Dit lijkt beter voor het milieu dan synthetische kleding. Maar dat is niet altijd waar. Zo neemt de katoenteelt veel land in beslag, 5% van alle landbouwgrond. En liefst 18% van het totale gebruik aan bestrijdingsmiddelen komt voor rekening van de katoenteelt.

Synthetische materialen zijn in andere opzichten milieubelastend. Olievoorraden zijn niet onuitputtelijk, vervoer per tanker is niet zonder risico en bij de produktie worden stoffen gebruikt, die een gevaar vormen voor de werknemers.

Minst milieubelastend: biologisch katoen met het EKO-keurmerk, o.a. te koop in winkels als Esprit, Hennes & Mauritz en de Bijenkorf.

Gebruik

Het wassen of stomen van kleding levert milieuvervuiling op in de gebruiksfase.

Stomen is schadelijker dan wassen. Koop geen kleding die uitsluitend chemisch gereinigd kan worden (te herkennen aan de doorgekruiste tobbe op het wasvoorschrift).

Afval

In textielinzamelbakken kunt u overtollige kleding kwijt. Kringloopcentra nemen nog bruikbare kleding in, en op kledingruilbeurzen bijvoorbeeld in de Westpoort Rhenen kan men kleding aan een tweede leven helpen.

Schoenen, die ongebruikt staan kunt u in de schoenenbakken doen (Veenendaal) of in de kledinghuisjes bij AH Rhenen.

Meer informatie: Milieutelefoon 020 6262620
Natuurwinkel 030 2316313

Nel Terpstra

NATUUR-EN MILIEUGROEPEN SAMEN ER OP UIT

Op zaterdag 16 september, een mooie nazomerdag, waren we uitgenodigd door het Consulentenschap Natuur- en Milieu-educatie Utrecht en de Stichtse Milieufederatie voor een wisselwerkdag en prijsuitreiking voor de "Natuur- of Milieuorganisatie van het jaar".

Per bus gingen we naar Mijdrecht, samen met nog een flink aantal vrijwilligers van de 60 natuur- en milieugroepen die de provincie Utrecht rijk is.

Daar troffen we een buitengewoon actieve groep Leefbaar Mijdrecht en Wilnis die ons d.m.v. videopresentatie vertelde over hun reeds geïnstalleerde windmolenproject en het project duurzaam bouwen.

Dit laatste project betreft een te bouwen school, het Veenlander College dat volgens duurzame principes is ontworpen. Het gebouw wordt niet alleen door een turbine van energie voorzien, maar krijgt ook zonnepanelen op het dak. Het is de bedoeling dat straks zowel leraren als leerlingen betrokken zijn bij het energieverbruik van de diverse afdelingen. Ook naar buiten zal het functioneren als educatief project: voorlichting via een uitgebreid Telecomdatabank-computersysteem.

's Middags reden we door de Lopikerwaard in het Groene Hart van Nederland. Er werd veel verteld over de zorg voor dit oerhollandse polderlandschap en de bemoeienissen om dit gebied te behouden.

Tenslotte werd de prijs van f 1000,00 met ieders enthousiaste instemming uitgereikt aan de Milieugroep Leefbaar Mijdrecht en Wilnis als de meest actieve en creatieve organisatie van het jaar.

Ook volgend jaar zal deze prijs opnieuw worden uitgereikt aan een milieu-organisatie in de provincie Utrecht.

Lindy Deurvorst en Rose Blommers

HARTELIJK DANK AAN.....

Meta Leker die gedurende 4 jaar de kopij voor de Nieuwsbrief heeft verwerkt en de lay-out heeft verzorgd. Menigmaal verlewendigde zij de tekst met eigen tekeningen. Wij hebben haar met enkele producten van De Kardoer, natuurvoedingswinkel in Rhenen, bedankt voor het werk dat zij voor onze stichting op een plezierige wijze heeft verricht. Voorlopig nemen Dirk en Ans Prins nu deze taak op zich.

OPROEP AAN DE DONATEURS

Zijn er onder onze donateurs, of hun familieleden, mensen die een hobby hebben of die willen ontwikkelen in het lay-outen per computer, dan zouden we dat graag horen. Het zou nl. goed zijn om de werkzaamheden van de WMR over meer dan een paar mensen te kunnen spreiden. De Nieuwsbrief wordt twee maal per jaar vervaardigd, in voor- en najaar.

In dit spreidingskader zouden we ook assistentie kunnen gebruiken van mensen die goed zijn in het opstellen van bezwaarschriften en het lezen van stukken ter kennisoverdracht/ondersteuning binnen onze actieve ledenkern. Bijna elke week lezen we in de Rhenense Betuwse Courant aankondigingen van bouw- en andere activiteiten, die niet altijd even positief zijn voor het leefmilieu.

Ook het aanleveren van relevante stukjes voor onze Nieuwsbrief zien we graag tegemoet!

In ruil voor een aantal uren van uw kant krijgt u de kans op enige verdieping in de morele en mentale sfeer op het toch zo belangrijke gebied van milieu en natuur, en contacten met mensen die daar al langer mee bezig zijn.

Wie weet, misschien horen we binnenkort iets van u.

NAAR ZWOLLE

Het is de laatste jaren binnen de actieve WMR-kern gebruikelijk om het vergaderseizoen af te sluiten met een "schoolreisje". We gaan dan naar een interessante instelling waar

iets op het terrein van milieu of natuur aanschouwelijk wordt gepresenteerd. Wel proberen we uiteraard ook in de zomervakantie attent te blijven op actuele ontwikkelingen.

Deze keer gingen we op 27 juni naar Zwolle, ten eerste voor het Milieuhuis en ten tweede voor een hernieuwde blik op het stedelijk groenbeheer. Het aantal deelnemers was beperkt, slechts één auto vol. We zagen af van het openbaar vervoer wegens de wat lastige bereikbaarheid van de verschillende onderdelen. De sfeer was opperbest door het prachtige zomerweer en onze gelijke gerichtheid in deze "bedevaart"!

- oestek hout/metaal
- biologische ontbijtproducten
- scharreleieren (EKO-keurmerk)
- statiegeldverpakking
- hordeur
- vliegmepper
- kattenbak zonder pvc
- kattenbakvulling met Milieukeur
- poeprijper
- kattenmandje met lavendel/karmille tegen vlooien
- vlooiencam
- kandelaar van gerecycled glas
- kaarsen van was (in kast)
- spelletjes over natuur en milieu (in kast)

WC

- spaarlamp
- waterbesparende stortbak met spoelonderbreker
- perlator op kraan
- afvallemmer
- zakjes voor maandverband/tampons
- wc-reiniger (alternatief: schoonmaakazijn/groene zeep)
- houten toiletborstel
- lucifers (tegen luchtjes)
- geurkruidenmengsel
- zeepje (plantaardig)
- metalen closethouder
- houten houder voor meerdere closetrollen
- kringloop closetpapier
- ongebleekt maandverband

Trap/overloop

- sisal vloerbedekking
- spaarlamp
- zonneboiler
- cfk-vrij isolatiemateriaal

Kamer Laurien

- marmoleum op vloer
- gordijn
- houten gordijnstang
- houten meubels
- cfk-vrij matras
- kussen met vulling van kaf
- spaarlamp (lamp van rijstpapier)
- mechanische wekker
- radiatorfolie achter verwarming
- neten prullenbak
- uitwasbaar maandverband
- keeper (rubberen tampon)
- dierproefvrije cosmetica
- biologische kleding
- stoffen zakdoek
- schrijfblok met kringlooppapier (met Milieukeur)
- schriften met kringlooppapier
- agenda met kringlooppapier
- ongebleekt kattenpapier
- ongelakte pottoden

Klussenkamer

- marmoleum op vloer
- spaarlamp
- radiatorfolie achter verwarming
- lijnolieverf
- pigment lak- en binnenbeits op basis van plantaardige
- kookverf
- behang van ongebleekt papier
- robinia (hout)
- isolatiemateriaal (papier/kurk)
- HR-glas
- gereedschap
- boek Milieubewust klussen

Kamer Casper

- kurk op vloer
- lijnolieverf
- rolgordijnen van bamboe
- spaarlamp (lamp van rijstpapier)
- radiatorfolie achter verwarming
- oplaadbare batterijen
- batterijoplader op zonne-energie
- batterijoplader op elektriciteit
- neten prullenmand
- bureau van veilingkratjes en oude deur
- broodtrommel
- beker met draaidop
- tweedehands boeken
- tweedehands muzekinstallatie
- klamboe tegen muggen
- kartonnen bed
- cfk-vrij matras
- kussen met vulling van kaf
- T-shirt van biologische katoen
- kartonnen nachtkastje
- stoffen zakdoek
- houten boekenplank en plankdragers
- duurzaam leren schooitas
- ongelakt houten schrijfgerec/liniaal
- potje inkt voor hervulbare vulpen
- metalen etui (pennendoosje)
- oplosmiddelvrije Tipp-ex (ook voor kringlooppapier)
- pvc-vrij plakband

- rubberen gum
- schrijfblok van kringlooppapier met Milieukeur
- pvc-vrije multimap met vulling van kringlooppapier
- kartonnen kraftbladen
- kartonnen bewaarmappen
- agenda natuur- en milieu-organisatie

Badkamer

- energie- en waterzuinige wasmachine
- waterbesparende douchekop
- eengreepsmengkraan met perlator
- glas voor gebruik bij poetsen van tanden
- tandenborstel met geïtehaard
- cosmetica in navulverpakking
- plantaardige cosmetica
- dierproefvrije cosmetica
- waspoeder
- schoonmaakazijn
- ossegalzeep
- houten wasknijpers
- houten handdoekrekje
- houten badborstel
- sisal badspons
- douchegordijn van textiel
- kruikje van hout/riet

Zolder/dak

- HR-ketel
- zonnepanelen
- cfk-vrij isolatiemateriaal
- dakpan voor gierzwaluwen

Tuin

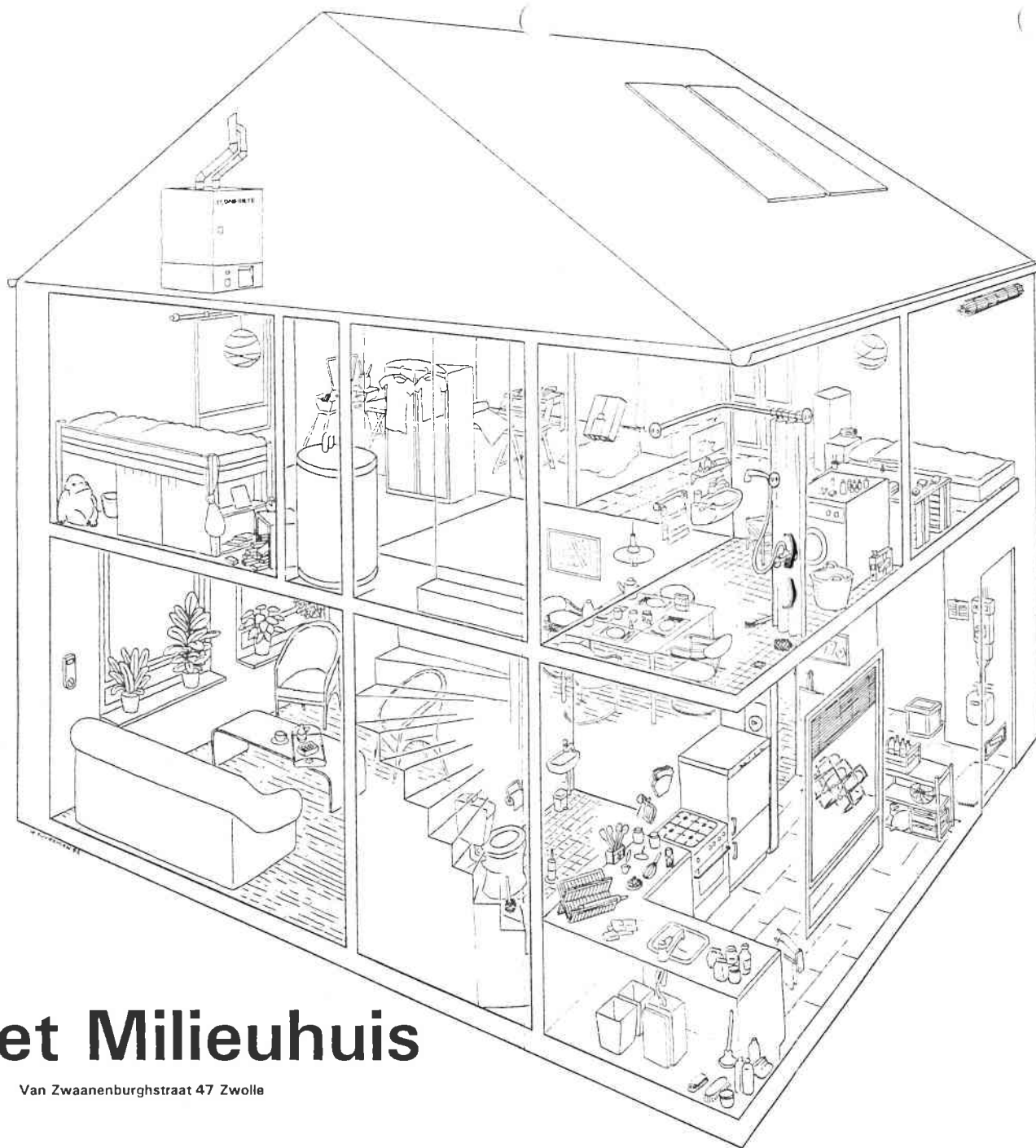
- inheemse planten
- vijverpomp op zonne-energie
- wiigetenen schutting
- regenwaterreservoir
- tuingereedschap
- compostvaten
- EPDM-vijverfolie
- gierzwaluw nestmogelijkheid

Openingstijden van het Milieuhuis

ochtend (10-12 uur) middag (14-18 uur)

maandag gesloten
dinsdag groepsbezoek
woensdag groepsbezoek
donderdag individuele bezoeken
vrijdag gesloten
Ieder eerste weekend van de maand, zaterdag 10-16 uur/zondag 14-16 uur.

Voor meer informatie:
Stationsweg 3-8811 CA, Zwolle 038 21 71 66

het Milieuhuis

Van Zwaanenburghstraat 47 Zwolle

Het Milieuhuis is een landelijk voorlichtingscentrum over milieugezond huishouden. In deze eengezinswoning kan de consument zien wat de mogelijkheden zijn om in de dagelijkse omgeving rekening te houden met het milieu.

Centraal staat gedragbeïnvloeding, te denken valt aan energie- en waterbesparing, afvalpreventie en afvalscheiding en milieu-productie-informatie. Steeds is erop gelet dat de producten behalve milieusparend, ook goed verkrijgbaar en betaalbaar zijn.

Het Milieuhuis
Van Zwaanenburghstraat 47
Zwolle

Hal

- kurk op vloer (lak op waterbasis)
- kokosmat
- verf deur: lijnolieverf
- dag- en nachtmeter elektriciteit
- meterkaart om verbruik gas/ elektriciteit bij te houden
- tochtklep rondom brievenbus
- verwarming uit
- radiatorfolie achter verwarming
- spaarlamp
- regelbare stofzuiger
- klein-chemisch-afvalbox
- boodschappentas
- anti-reclamedrukwerksticker

Keuken

- kurk op vloer (verf op waterbasis)
- houten jaloezie voor raam
- spaarlampen
- tweedeurs cfr-vrije koelkast
- gasfornuis met gasoven
- scheidingspaneel tussen gasfornuis en koelkast
- handmixer
- mechanische keukenwekker
- zandloper
- groenterasp
- glazen citruspers
- radiatorfolie achter verwarming
- theemuts
- hot-refillboiler
- één-greepsmengkraan met periator
- afvalscheidingskast: papier, glas (statiegeld- en wegwerglas apart), textiel, aluminium
- afvalbak voor composteerbaar afval (GFT) en restafval
- biobasket met kunststofcode
- linnen boodschappentas
- afvoezeefje in gootsteen
- gootsteenontstopper
- soda
- harde borsteis
- schoonmaakhulpmiddelen van microvezels (weinig/geen schoonmaakmiddel nodig)
- ossegalzep
- groene zeep
- afwasmiddel, statiegeldfles/hervulbaar

- allesreiniger (statiegeldfles/hervulbaar)
- schuurmiddel (zonder chloor)
- wc-reiniger (zonder chloor)
- schoonmaakzijn
- groenteborstel
- ongebleekte zakdoekjes
- ongebleekt bakpapier
- ongebleekte koffiefilters
- duurzame koffiefilter
- houten koffiefilterhouder
- houten afdruprek
- houten wijnrek
- houten dienblad
- houten siabestek
- houten lepels
- houten theedoekhanger
- houten deegrol
- rieten mandje met sierfruit van hout
- zwaaiende luifels
- glazen maatbekers
- stalen garde
- glazen schalen
- metalen kruidenwijzer
- roestvrijstalen bestek
- roestvrijstalen kurketrekker
- biologische levensmiddelen
- biologische koffie met Max Havelaar-keurmerk
- biologisch kattevoer
- muzeval/muzekooi
- prikbord van kurk

Woonkamer

- parketvloer (Frans beukehout)
- sisal kleden
- kokos deurnat
- kozijnen geveerd met lijnolieverf
- spaarlampen
- 15 Watt gloeilampen als sfeerlampen
- regelbare thermostaat zonder kwik
- radiatorfolie achter verwarming
- gordijnen
- planten
- ongeglaazuurde potten
- metalen gieter
- rieten prullenmand
- rieten krantenmand
- cfr-vrije bank
- metalen eettafelstoelen
- rotan fauteuils
- glazen tafels
- neten placemats
- aardewerk servies

Het Milieuhuis bleek een "gewoon" rijtjeshuis te zijn, waar via inrichting en gebruik is getracht een maximaal milieusparend huishouden uit te oefenen. Uiteraard is eigenlijk iedereen tegenwoordig wel bezig iets aan het milieu te doen, deels ook afgedwongen c.q. bevorderd door de overheden -- zie bijv. de grijze en groene containers. Maar als je alle mogelijkheden eens op een rijtje gepresenteerd ziet, dan blijkt er voor ieder van ons (en de huizenbouwers en politieke beslissers) nog heel wat te verbeteren...!

Het is ondoenlijk om wat dit betreft hier alles te noemen, maar het gaat uiteraard om zaken als inlands of europees hout en andere natuurlijke materialen in plaats van kunststoffen gebruiksvoorwerpen, verf op lijnoliebasis, maximale energiebesparing door o.a. veel isolatie (wel met ventilatie), zonnepaneel, energiezuinige apparatuur en lampen (vermijdt ook onnodige aanschaf -- bijv. wasdroger en diepvriezer zijn al gauw luxe), het eten van ecologisch geteeld voedsel, maximale recycling van afval via meerdere aparte bakken, gebruik van katoenen luiers in plaats van bergen weggooiluiers, milieuvriendelijk speelgoed (veelal hout), douchen met een waterbesparende kop (tevens minder vaak en korter douchen!), toilet met keuze tussen twee waterhoeveelheden, een (droog) composttoilet, een tuin met inheemse bodembedekkende vaste planten, milieuvriendelijke schutting en zonnepaneeltje voor een fonteintje, regenton, enz., enz. Zie bijgevoegde lijst.

In het Milieuhuis, waar we door twee aardige vrijwilligers werden ontvangen en waar veel tips en foldermateriaal verkrijgbaar waren, liepen we ieder met een walkman op door de verschillende kamers, zodat we via een tekst op cassette tot in details werden voorgelicht over de vele objecten tijdens de rondgang. Ook speelden we een leuk milieu-spel, een soort ganzenbord waarin een speler af en toe non-verbaal een milieuaspect moest uitbeelden wat de anderen dan konden raden.

's Middags maakten we een wandeling door Zwolle, met name door een aantal plantsoenen. Twee van ons zijn al eens circa 10 jaar geleden door de "groenapostel" de heer Mostert van de Zwolse plantsoendienst rondgeleid, en het was goed de huidige situatie eens te evalueren, ook al hadden we nu geen begeleiding. Wat opviel waren de grasvelden waarvan delen waarschijnlijk nog maar 1 x per jaar worden gemaaid. Dat geeft wel een meer verruigd aanzien met niet dadelijk alleen maar mooie wilde bloemen, maar de natuurwaarde neemt wel sterk toe. Immers, minder doen geeft meer natuur! N.B. Ook in Rhenen zullen een aantal bermten in de stad niet meer als gazon worden beheerd, maar in 1996 in verruiging worden genomen.

Ook de Zwolse begraafplaats was groen met veel gras en zonder gifgebruik, wat in Rhenen anders is. Ergens in het gras bloeide de fraai roze steenanjer, ook wel **zwolse anjer** genaamd, een heel zeldzame soort en hier wel zeer op zijn plaats!

En dan de boomspiegels of boomkransen, de open plekken aan de voet van in trottoirs groeiende bomen: deze worden in Zwolle al sinds lang veelal voorzien van, merendeels inheemse, kruidachtige planten, zoals hondsdrif, brunel, aardbei en wilde marjolein. Dit inspireerde mij destijds deze aanpak ook in Rhenen te introduceren, eerst met muizeoor (vele straten!), later met nog andere soorten. Geranium(= ooievaarsbek-)soorten zijn wat dit betreft in opmars. In Zwolle zagen we nu ook prachtige met lilapaarse kranssalie "bebloemde" boomspiegels.

Een goede traditie, zo'n jaarlijks uitstapje, met het oog op de nodige inspiratie. Uiteraard kunnen andere geïnteresseerden zich een volgende keer ook aansluiten.

Dirk Prins

NATUUR EN MILIEU NEGATIEF EN POSITIEF

Als milieugroep signaleren wij veel negatieve ontwikkelingen in Rhenen en daarbuiten. Uiteraard zou ik bijna willen zeggen, want daarin lag toch de aanleiding van onze oprichting zo'n 25 jaar geleden en zien we nu nog steeds een reden voor ons bestaan. Namelijk, om samen te kunnen reageren op voor milieu en natuur minder goede zaken en te proberen een evenwichtiger aanpak onder de aandacht van overheid en particulier te brengen. In onze expansiedrift en jacht op steeds meer materiële verworvenheden vergeten we immers nog al eens dat aarde, water, lucht, en de van nature aanwezige variatie aan planten en diersoorten nog langer mee moeten dan vandaag....

Wonderlijk dat we indertijd zijn begonnen na een aanvaring met Het Utrechts Landschap, dat te voortvarend een oud stukje bos op de Laarschenberg kapte, zodat een flinke groep ransuilen geen winterverblijf meer had. Nu staan we meestal aan haar kant, omdat zij het handhaven en herstel van natuurwaarden steeds duidelijker in het vaandel voert en daarbij ook resultaten boekt. Er is een aparte overleggroep Rhenen-Utrechts Landschap, met o.a. deelname van de WMR.

Met de gemeente komen we nog al eens in aanvaring, maar er zijn hier zeker ook positieve ontwikkelingen. Onderstaand een aantal recente zaken op een rij, waarbij ik van "negatief" via "neutraal of onzeker" eindig met "positief". Zo ziet de lezer meteen waar we ons momenteel druk over maken.

Negatief.

1. Palmerswaard. Iedereen weet dat de Rhenenaren nog al verdeeld zijn over de aanleg van met name een (grote) jachthaven annex (groot) parkeerterrein. Wij snappen niet waarom de machthebbers altijd weer kiezen voor het maken van een groot-schalig, volstrekt kunstmatig cultuurobject, een complete landschapsvernietiging, in plaats van een kleinere inpassing met behoud c.q. ontwikkeling van natuur- en cultuurhistorische waarden. De inspraakprocedure is intussen gestart.

2. Kwinteloijen. Hetzelfde verhaal als voor de Palmerswaard: waarom geen enkele harmonie in de vervlechting van recreatieve voorzieningen en natuur, maar slechts een botte grootschalige aantasting van natuur en milieu...? Het Recreatieschap heeft kennelijk nog nooit van ecologische randvoorwaarden gehoord. Een enorme geshovelde kale evenementenvlakte en een dito met kunstgras ingezaaide picknickplaats, dat is, nog afgezien van een grote parkeerplaats en (afgesloten!) toiletgebouw, toch niet op zijn plaats temidden van de natuur van de Utrechtse Heuvelrug?! En vervolgens allerlei herrie- en sensatieverenigingen uitnodigen om voor continue drukte en verloederend zorg te dragen onder het mom van noodzakelijke inkomstenverwerving ter bestrijding van de inrichtingskosten (een volmaakte cirkelredenering).

N.B. Van nature was hier een grote variatie aan bijzondere vogels, planten, vlinders, enz.: zie het rapport "Kwinteloijen, het behouden waard" (1990), dat bijdroeg aan het niet bestemmen tot golfterrein. Waarom mag daar nu ineens alles wat voor de natuurwaarden slecht is? Voor de duizenden die hier altijd komen wandelen (= pure recreatie!!) is de lol er af, om nog maar niet te spreken over flora en fauna. Er moet nu ook al een kunstskeibaan komen.

3. Binnenveld. We schreven een bezwaarschrift tegen het ARP (Ammoniak Reductie Plan) van de gemeente, dat strijdig is met het eerder aangenomen Plan van Aanpak van het door de minister zo geroemde ROM-project Gelderse Vallei. Het gemeentelijk ARP houdt onvoldoende rekening met de EHS (Ecologische Hoofdstructuur) met name wat betreft de Achterbergse hooilanden, waar juist natuurherstel zeer nodig is.

Daarnaast zien we het doorgaande egaliseren en ontwateren van de bodem, het niet verminderen van mest- en herbicidengebruik, en de toename van de roofofbouw door boomkwekerijen.

Voorts wil men alsnog het fietspad geheel langs de Grift doortrekken, zodat er nergens meer rust zal zijn voor de meer zeldzame en schuwe moeras- en weidevogels.

4. Autoverkeer. Het autoverkeer neemt overal verstikkend toe. De Rondweg-Oost bij Veenendaal zal de problemen niet verminderen, integendeel, er zal verkeer door worden aangetrokken.

5. We schreven een bezwaarschrift tegen het gedogen door de gemeente van een niet legaal "autobedrijf" in een loods aan de Stokweg, waar kennelijk allerlei milieuvervuilende praktijken zo maar kunnen plaatsvinden.

6. Via bijna wekelijkse kleine deelplanwijzigingen gaat er in Rhenen heel wat op de schop. We zijn vooral bezorgd voor het door opvullen met huizen dichtslibben van allerlei ecologische verbindingen, zoals tussen Rhenen en Elst.

7. Het appartementencomplex Palmerswaerd wordt aan zijn zuidzijde nog steeds totaal niet door bomen afgeschermd, terwijl een dergelijke landschappelijke inpassing zelfs met de Provincie was afgesproken. Dit is dus nog niet afgedaan.

Neutraal of onzeker.

1. Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Wat komt hier in de praktijk voor positiefs uit, zeker nu men steeds verder decentraliseert, het Rijk er geen bemoeienis meer mee heeft en zelfs de provincie het overlaat aan het partikulier initiatief? Het Utrechts Landschap schijnt zich bovendien nog al te schikken naar de wensen van de overige beseigenaren.... Dit laatste vernamen wij te Doorn op het regionaal milieuoverleg Z.O.Utrecht.

2. Dijkverzwaring Grebbedijk. Uiteraard positief gezien de vermindering van de dijkdoorbraakgevaaren, maar ook wel met de nodige effecten op landschap en natuur, hoewel men gelukkig vooral de minder interessante dijknoordzijde gaat verzwaren.

Positief.

1. Recycling. Zaken als groente- en tuinafval, blik, glas (op kleur!), plastics, papier, KCA, enz. worden steeds beter gescheiden, in samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven en burger. Wij willen nog wel wijzen op het nut van een aparte aluminiuminzameling. Aluminium doppen en folie inleveren bij De Kardoen!

2. Berm- en plantsoenbeheer. De positieve veranderingen, een ecologisering ook in het denken!, heeft iedereen kunnen lezen in de huis-aan-huis-folder van de gemeente. O.a. onze WMR (via ondergetekende), het IVN en de KNNV werken mee in de gemeentelijke Adviesgroep groen. In een volgende Nieuwsbrief zal ik eens ingaan op de vele besproken punten.

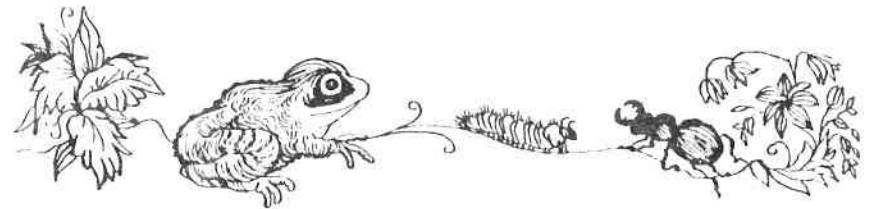
Reeds nu doe ik in dit verband een oproep aan degenen die a.s. maart-april mee willen helpen de padden over te zetten bij de Utrechtsestraatweg en de Autoweg, waar tot nu nog veel van deze dieren sneuvelen. Daar zullen gaas en emmers aangebracht worden. Men kan zich bij de gemeente of ons aanmelden om de emmers mee te helpen legen.

3. Blauwe Kamer en Plantage Willem III. Afgezien van de soms wat massale bezoekersaantallen is de teruggave aan de natuur van deze gebieden een zeer goede zaak. De levenskansen nemen toe voor een scala aan medeschepselen, die elders door de mens veelal zeer worden teruggedrongen.

4. Afsluiten van enkele wegen voor het gemotoriseerd verkeer in het Binnenveld en hopelijk straks ook de Grebbedijk.

5. De bij de Koerheuvel gespaarde c.q. verplante grote bomen (o.a. 2 paardekastanjes) gedijen goed. Dat geldt ook voor nog enkele andere monumentale bomen elders.

Dirk Prins

In april vonden voor de tweede maal nationale debatten met vooraanstaande politici en vertegenwoordigers van divers pluimage plaats over duurzaamheid in het scheepvaartmuseum te Amsterdam.

Dit werd georganiseerd door het Platform voor Duurzame Ontwikkeling, opgericht na de VN conferentie over milieu en ontwikkeling in Rio de Janeiro in 1992.

Vervoer naar het scheepvaartmuseum vanaf het centraal station vond plaats met de broeikasboot van Milieudefensie door middel van gas.

Er kwamen dit jaar verschillende onderwerpen aan bod, welke zijn samengebundeld in het goed gedocumenteerde boek "ontstolen welvaart", dit is te leen bij de WMR voor aldegenen die in een toekomstige duurzame samenleving geïnteresseerd zijn, wij hopen ieder van U.

Enkele citaten uit de debatten:

1. " *Consumentenaanpak mag geen vluchtweg voor overheid worden* "

De consument die duurzaam wil consumeren heeft hierbij steun nodig van de overheid. Maar al te vaak worden goedwillende burgers opgezadeld met het gevoel te vechten tegen de bierkaai.

Minister de Boer van VROM pleitte dan ook voor een accijns op kerosine:

" *Vliegen pleegt een aanslag op de milieugebruiksruimte. Ik ben een groot voorstander van het duurder maken van vliegen. Kerosineheffing is een absolute must* "

2. " *Regels en convenanten moeten duurzaam bouwen versnellen* "

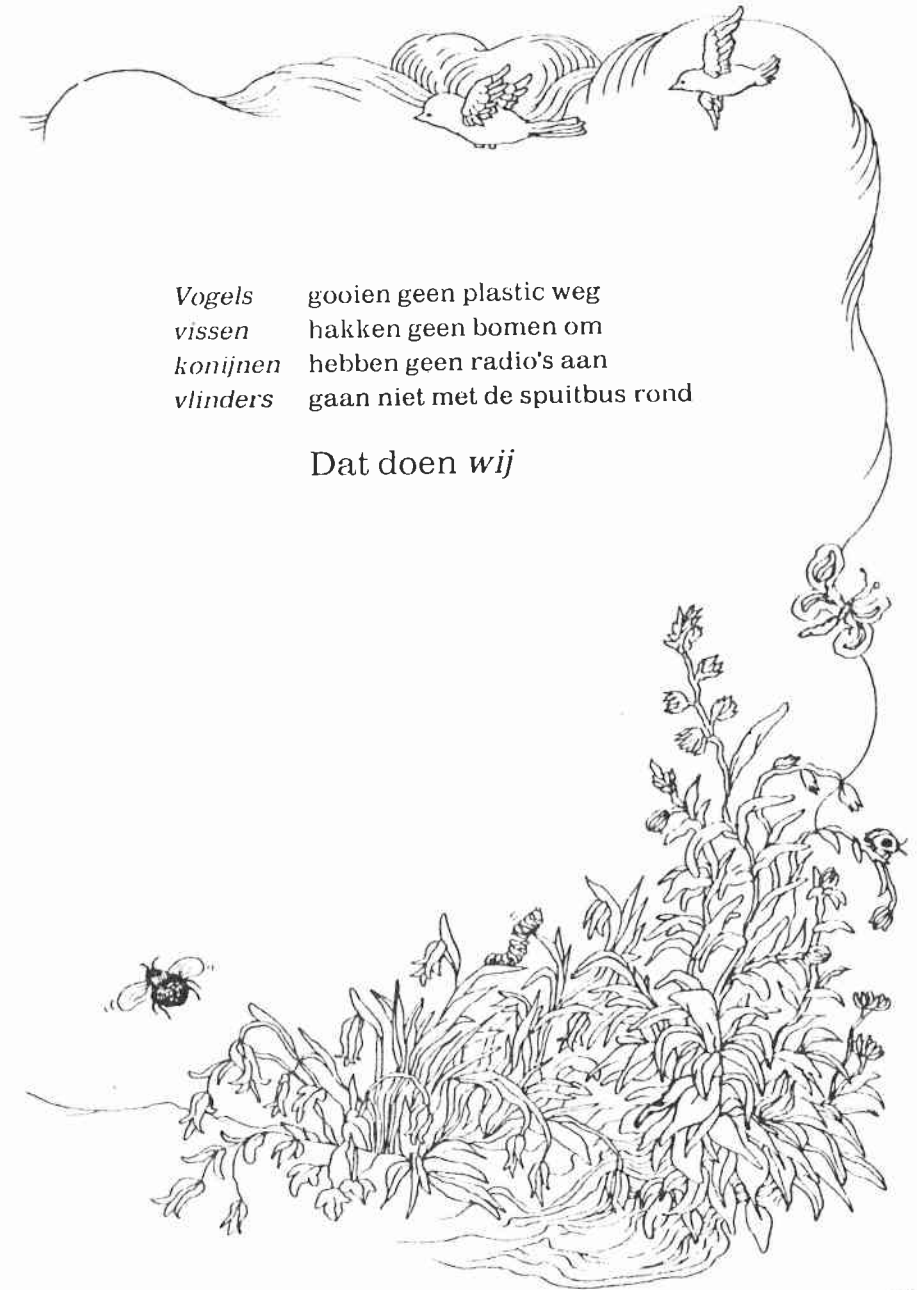
Alle politici willen duurzaam bouwen, liefst zo snel mogelijk. De verschillen van mening gaan over de wijze van realisatie en betaalbaarheid van duurzame woningbouw.

Er zal nog veel moeten gebeuren

Een cultuuromslag. Te lang is binnen de cultuuropdracht van het "bouwen en bewaren" de nadruk gelegd op het "bouwen". Het "bewaren" is verontachtzaamd.

Ik heb een discussieavond bijgewoond, een zeer stimulerende sfeer en een grote opkomst.

Rose Blommers

Vogels gooien geen plastic weg
vissen hakken geen bomen om
konijnen hebben geen radio's aan
vlinders gaan niet met de spuitbus rond

Dat doen wij

Milieunummers

Politie Rhenen milieu-ambtenaar Hoogendorp.....	0317 619007
Gemeente Rhenen milieu-ambtenaar Haverkamp.....	0317 682272
Algemene Inspectie Dienst (AID) voor mestboek- houding, mestoverlast en bestrijdingsmiddelen....	0172 473691
Inspectie voor milieuhygiëne.....	030 2515500
Geluidshinder vliegtuigen hoofdinspecteur luchtmachtstaf.....	06 0226033
of klacht inspreken op geluidsband, klager wordt teruggebeld.....	070 3492300
Verontreiniging oppervlakte wateren.....	030 2583580
Alarmnummer verontreiniging van de Rijn.....	026 3615302
Stichting Reinwater.....	020 6719322
Provincie Utrecht informatie afvalverwerking, bodemvervuiling, stortplaatsen e.d.....	030 2802444
Alternatieve Consumentenbond voeding en gezondheid.....	020 6863338 020 6863586
Centrum voor energiebesparing Delft.....	015 2131260
Stichting Voorlichting Energiebesparing.....	055 5497911
Medisch Milieudeskundige.....	030 6987614
Nationale Ombudsman.....	070 3563563
Stichting Handhaving Milieurecht.....	020 6833243
Informatiepunt Wet Milieubeheer.....	070 3394110
Milieurechtswinkel Apeldoorn.....	055 5220500